

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală în privința lui:

*Suruceanu Sava xxxx, născut la
xxxx, originar și domiciliat în r-nul
xxxx, s. xxxx, str. xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.08.2016 – 04.04.2017;

Instanța de apel: 16.05.2017 – 27.06.2017;

Instanța de recurs: 31.10.2017 – 22.11.2017.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 04 aprilie 2017, Suruceanu Sava a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

S-a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de către Pascal Serghei împotriva lui Suruceanu Sava, cu privire la încasarea sumei de 53656,56 lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă.

S-a dispus respingerea, ca neîntemeiată, a solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la inculpat a sumei de 84 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Sava Suruceanu, deținător al permisului de conducere al mijlocului de transport de categoria „B”, la data de 09.04.2016, aproximativ la ora 11:30, se deplasa cu automobilul de model „Volkswagen

Transporter” cu numărul de înmatriculare xxxx, pe șos. Muncești din direcția bd. Dacia spre or. Sîngera, mun. Chișinău.

În timpul deplasării, ajungând la intersecția cu str. Viilor din or. Sîngera, n-a manifestat atenție sporită la trafic, n-a ținut permanent seama de împrejurări, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, prin ce a încălcat cerințele pct. 39 (1) din Regulamentul circulației rutiere, potrivit căroră „Prealabil începerii deplasării reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, cerințele pct. 40 (1) RCR, potrivit căroră „prealabil virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie: a) să se apropie din timp de axa drumului, în cazul circulației cu dublu sens, sau de marginea stângă a carosabilului cu circulația în sens unic, excepție de la regulă - cazurile de intrare în intersecția cu sens giratoriu”, cerințele pct. 3 Capitolul 1, Dispoziții Generale al RCR, care stipulează că „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente”, la fel pct. 4) al RCR, potrivit căruia „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”, cerințele pct. 45 (1) a RCR, conform căroră „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră” și cerințele art. 22, alin. 4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic” și ca urmare efectuând manevra de întoarcere la stânga, s-a ciocnit cu motocicletă de model „Yamaha FZ 6” cu numărul de înmatriculare xxxx, care se deplasa în aceeași direcție, la volanul căruia se afla cet. Pascal Serghei xxxx, a.n. xxxx. În rezultatul impactului unitățile de transport au fost tehnic deteriorate, iar conducătorului motocicletei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 947/D din 12.05.2016, i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Popa Marin în numele inculpatului și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului, în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 3000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea cererii apelanții au indicat că instanța de fond i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră, fără a lua în considerație starea sa materială, și anume că are la întreținere mama de vârstă înaintată și soția care nu este angajată în câmpul muncii.

De asemenea, nu s-a ținut cont de faptul că, privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, în calitate de pedeapsă complementară, nu se aplică în cazul stabilirii pedepsei sub formă de amendă.

3.2. Procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea respingerii solicitării privind încasarea de la inculpat a sumei de 84 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Pascal Serghei.

În motivarea cererii depuse, apelantul a invocat că obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, care impun cheltuieli.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror, admis cel declarat de avocat în numele inculpatului și inculpat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei complementare și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Suruceanu Sava, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a fost considerat condamnat cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate, referindu-se la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a considerat că prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria celor ușoare, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, de personalitatea inculpatului, care nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, de situația familială a acestuia, care are doi copii minori la întreținere, precum și de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, categoria și quantumul acestuia fiind just stabilite.

Instanța de apel a considerat întemeiată critica expusă în apelul părții apărării referitor la stabilirea eronată a pedepsei complementare, statuând că reieșind din

sanctiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport se stabilește alternativ în cazul aplicării pedepsei cu închisoare, dispoziție inaplicabilă în cauză, or inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă.

Referindu-se la solicitarea expusă în apelul procurorul, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, deoarece cheltuielile de judecată constituie cheltuieli efectuate în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și nu pot fi puse în seama inculpatului, urmând a fi trecute în contul statului. Suplimentar, instanța de apel a reținut că legea procesual-penală nu instituie în mod expres achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale. În același context, instanța de apel a considerat că prevederile legale la care a făcut trimitere apelantul nu stabilesc astfel de cheltuieli ce pot fi încasate din contul inculpatului.

Mai mult, instanța de apel a reținut că potrivit art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în acest alineat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală), totodată fiind relevante prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

În contextul celor enunțate, instanța de apel a reținut că în cazul dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu, depus la 17 iulie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, a solicitat casarea acesteia în partea respingerii solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat că soluția instanței de apel privind respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată de la inculpat este ilegală, contrară prevederilor art. art. 227 alin. (1), 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care instituie obligativitatea suportării cheltuielilor de judecată de către inculpat.

Suplimentar, recurentul a invocat că alin. (3) al art. 227 Cod de procedură penală instituie prevederi cu caracter general, care nu obligă statul să suporte

cheltuieli, ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa încălcarea termenului rezonabil de desfășurare a procesului penal, prin încasarea cheltuielilor de judecată de la părțile în proces.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus motivat asupra apelului declarat de procuror, statuând just asupra faptului că cheltuielile de judecată constituie cheltuieli efectuate în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și nu pot fi puse în seama inculpatului, urmând a fi trecute în contul statului. Suplimentar, instanța de apel just a reținut că legea procesual-penală nu instituie în mod expres achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale, totodată corect considerând că prevederile legale la care a făcut trimitere apelantul nu stabilesc astfel de cheltuieli ce pot fi încasate din contul inculpatului.

În același context, Colegiul penal se raliază la concluzia instanței de apel, potrivit căreia în cazul dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Colegiul penal apreciază corectitudinea fundamentării soluției instanței de apel pe prevederile legale pertinente, și anume că potrivit art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în acest alineat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală), totodată fiind relevante prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Reieșind din plenitudinea constatărilor instanței de apel, expuse în partea supusă criticii în recursul ordinar declarat, care sunt motivate, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare. Din acest considerent, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, deoarece este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală în privința lui Suceanu Sava, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 decembrie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun